

فصلنامه روانشناسی زن

بهار ۱۳۹۹، دوره ۱، شماره ۱، صفحه‌های ۶۱-۵۲

مقایسه تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار

نرجس آقائی^۱، زهرا قادری*^۲

پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۳/۱۴

اصلاح مقاله: ۱۳۹۹/۰۲/۲۸

دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۱/۳۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار شهر شیراز بود. روش پژوهش توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای و جامعه آماری این پژوهش تمامی زنان شاغل و خانه‌دار شهرستان شیراز در سال ۱۳۹۷ بودند که از میان آن‌ها ۱۴۰ زن (۷۰ زن شاغل و ۷۰ زن خانه‌دار) به روش هدفمند انتخاب و به پرسشنامه صمیمیت باگاروزی و پرسشنامه تحمل پریشانی سیمونز و گاهر پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از تحلیل واریانس چندمتغیره و تحلیل تک متغیری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های حاکی از آن بود که تحمل پریشانی و مؤلفه‌های (تحمل، ارزیابی و تنظیم) زنان شاغل به طور معناداری از زنان خانه‌دار بالاتر بود. همچنین داده‌ها نشان دادند صمیمیت جنسی زنان شاغل به طور معناداری از زنان خانه‌دار پایین تر بود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که صمیمیت جنسی و تحمل پریشانی زنان شاغل به مراتب بالاتر از زنان خانه‌دار است.

کلیدواژه‌ها: تحمل پریشانی، صمیمیت جنسی، زنان شاغل، زنان خانه‌دار

۱. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

۲. * نویسنده مسئول: استادیار گروه مشاوره، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

مقدمه

ازدواج، به عنوان مهم‌ترین و عالی‌ترین رسم اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی افراد، همواره مورد تأیید بوده است؛ دلایل اصلی ازدواج، عمدتاً به دست آوردن عشق و محبت، داشتن شریک و همراه زندگی، ارضا انتظارات عاطفی_ روانی و افزایش شادی است (محمودی و هنرپروران، ۱۳۹۸). خانواده را مؤسسه یا نهاد اجتماعی معرفی کرده‌اند که ناشی از پیوند زناشویی زن و مرد است. از جمله مظاهر زندگی اجتماعی انسان، وجود تعامل سالم و سازنده میان انسان‌ها، عشق ورزیدن به هم‌نوع و ابراز صمیمیت و همدلی با یکدیگر است (هنرپروران، قادری، قبادی، ۱۳۹۰). یافته‌های پژوهشی بر این واقعیت دلالت دارند که شاغل بودن زنان مانند هر پدیده دیگر دربردارنده مجموعه‌ای از فرصت‌ها و محدودیت‌های مختلف است (محمودی و هنرپروران، ۱۳۹۸)؛ وجود نگرش‌ها و باورهای سنتی حاکم بر جامعه که مبتنی بر مرد نان‌آور و زن خانه‌دار می‌باشد، پیامدهای عملی را برای زنان متأهل به وجود آورده است (اسماعیل بیگی و غلامرضایی، ۱۳۹۳). تحولات اخیر در اندیشه‌های زنان که موجب شده است آن‌ها تنها وظیفه خود را مادری و خانه‌داری فرض نکرده بلکه پا به پای مردان وارد جامعه شده و در کسب هویت فردی و اجتماعی خود تلاش کنند، باعث بروز تنش‌ها و فشارهایی شده است که نه تنها زنان بلکه خانواده را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد (دهداری و قادری، ۱۳۹۴)؛ بنابراین می‌توان گفت که در کنار آثار مثبت اشتغال زنان از قبیل کسب استقلال مالی، اعتمادبه‌نفس، کاهش افسردگی، آثار و تبعات منفی نیز ممکن است به دنبال داشته باشد. از جمله می‌توان به فشار روحی و جسمی ناشی از کار مضاعف و احساس تقصیر در رسیدگی به امور منزل، استرس و کاهش صمیمیت ... اشاره کرد (ساروخانی، ۱۳۹۳).

صمیمیت جنسی از جمله عواملی است که بر افزایش سازگاری زناشویی تأثیرگذار می‌باشد. مطالعات و تجارب

بالینی نشان داده است زوج‌ها مشکلات شدید و فراگیری را در هنگام برقراری و حفظ روابط صمیمانه و سازگاری با یکدیگر تجربه می‌کنند (پسکوال، ناریسو و پریرا^۱، ۲۰۱۴). صمیمیت جنسی رفتارهایی را شامل می‌شود که نزدیکی عاطفی را افزایش می‌دهد. نزدیک بودن عاطفی شامل حمایت و درک متقابل، برقراری ارتباط و سهیم شدن خود، فعالیت‌ها و دارایی‌هایمان با فرد دیگر است (ویلاژ و لوتین^۲؛ ۲۰۰۵). مطالعات متعدد نشان داده‌اند که نبود روابط صمیمانه، می‌تواند منجر به ابتلای افراد به انواع اختلال‌های روانی از جمله افسردگی شود که یکی از عوامل اصلی مراجعه افراد به مراکز روان‌پزشکی است (ویرینگ^۳، ۲۰۰۸).

اریلماز و اتک^۴ (۲۰۱۱) اعتقاد دارند که صمیمیت یکی از نیازهای اساسی انسان است. صمیمیت به عنوان نزدیکی، تشابه و رابطه شخصی دوست داشتنی با شخص دیگر است که مستلزم آگاهی، درک عمیق، پذیرش و بیان افکار و احساسات و دلسوزی و تعهد می‌باشد. مطالعات نشان داده است که وجود صمیمیت جنسی در میان زوج‌های متأهل از عوامل مهم ایجاد ازدواج پایدار می‌باشد (باگازوزی^۵، ۲۰۱۴) و اجتناب از روابط صمیمانه، از عواملی است که موجب بروز شکست در زندگی خانوادگی می‌شود (هانینگ^۶ و همکاران، ۲۰۰۷). لوییس^۷ و همکاران (۲۰۰۹) در مطالعه‌ای بیان کردند که ایجاد موقعیت‌هایی برای صمیمیت، یک عامل تعیین‌کننده برای عملکرد مطلوب خانواده است. همچنین وایلنت^۸ (۲۰۰۹) بیان کرد که توانایی حفظ صمیمیت در روابط دوران بزرگسالی، یکی از عوامل تعیین‌کننده سلامت روانی افراد است.

در ازدواج‌های موفق، ارضای متقابل نیازهای صمیمیت زوجین در حد قابل قبول و مورد انتظار موجب تحکیم روابط محبت‌آمیز بین آن‌ها می‌شود تا آنجا که می‌توان گفت یکی از اصول در ازدواج‌های موفق، همانا ارضای نیازهای صمیمیت بین زوجین است (ولگستون^۹؛ ونبرگ^{۱۰}؛

6. Haning
7. Lewis
8. Villant
9. Velgston
10. Venberg

1. Pascoal, Narciso & Pereira
2. Luteijn
3. Waring
4. Eryilmaz & Atak
5. Bagarozzi

دهند. افزون بر این، این افراد توانایی‌های مقابله‌ای ضعیف‌تری در برابر پریشانی از خود نشان داده و در نتیجه تلاش می‌کنند تا با به کارگیری استراتژی‌هایی که هدف آن‌ها کاهش حالت‌های هیجانی منفی است، از این گونه هیجان‌ها اجتناب کنند (کاف، ریکاردی، تیمپانو، میچل و اشمیت^۴، ۲۰۱۰). سیمونز و گاهر (۲۰۰۵) نیز ویژگی‌هایی از جمله: ۱) بیان تجربه پریشانی به گونه تحمل‌ناپذیر (۲) ارزیابی پریشانی به صورت غیرقابل‌پذیرش (۳) اشتغال به برخی کوشش‌های رفتاری در جهت کاهش حالت‌های هیجانی منفی (۴) ناتوانی در دور کردن احساس پریشانی در راستای تمرکز توجه را برای افراد با تحمل پریشانی پایین برشمردند؛ بنابراین با توجه به مطالب گفته شده سؤال پژوهش حاضر این چنین است که آیا بین تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار شیراز تفاوت معناداری وجود دارد؟

روش پژوهش

جامعه آماری و نمونه‌های پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه زنان شاغل و خانه‌دار شهرستان شیراز در سال ۱۳۹۷ تشکیل دادند. روش نمونه‌گیری در گروه زنان شاغل با روش هدفمند از میان سازمان‌ها و ادارات دولتی شهرستان شیراز و در گروه زنان عادی نیز به روش نمونه‌گیری هدفمند از بین زنان خانه‌دار شهر شیراز صورت گرفت. پرسشنامه تحویل و پس از تکمیل اخذ شد و در نهایت ۷۰ زن شاغل و ۷۰ زن خانه‌دار نمونه پژوهش حاضر را تشکیل دادند و پس از همگن‌سازی بر اساس سن، تحصیلات، وضعیت اقتصادی و اجتماعی وارد پژوهش گردیدند.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه صمیمیت باگاروزی. این پرسشنامه توسط باگاروزی (۲۰۰۱) تهیه و تنظیم شده است. پرسشنامه شامل ۴۱ سؤال است و نیازهای صمیمیت را در هشت بُعد صمیمیت عاطفی (سوالات ۱ تا ۵)، صمیمیت روان‌شناختی (سوالات ۶ تا ۱۰)، صمیمیت عقلانی (سوالات ۱۱ تا ۱۵)، صمیمیت

اکسیلیوس و لاندوسیت^۱، ۲۰۱۰). مک کارتی^۲ (۱۹۹۱) بیان می‌کند که یکی از مهم‌ترین آسیب‌های زناشویی ناشی از کاهش رضایت جنسی در زوجین می‌باشد و رضایت جنسی بر بسیاری از ابعاد زندگی زناشویی از جمله تعهد زناشویی اثر می‌گذارد. در بین نیازهای صمیمیت، انگیزه جنسی آمیختگی عمیقی با نیازهای روانی دارد طوری که می‌توان تأثیر این نیاز را در بسیاری از ابعاد زندگی مشاهده کرد. همچنین، این انگیزه نقش سازنده و پراهمیت و بنیادینی در سیر به سوی سلامت و تعادل روانی دارا می‌باشد. با داشتن این خصوصیات بارز است که میل جنسی از سایر نیازهای زیستی فاصله گرفته و به صورت یک نیاز عاطفی روانی در می‌آید (اوحدی، ۱۳۹۴).

به نظر می‌رسد یکی از عوامل مؤثر در چگونگی پاسخ‌گویی زوجین به حل اختلاف‌هایشان مقدار ظرفیت آن‌ها در تحمل پریشانی می‌باشد. پریشانی سازهای متداول در پژوهش‌های مربوط به بی‌نظمی عاطفی^۳ است که به صورت سازهای فراهیجانی و به عنوان قابلیت فرد برای تجربه و مقاومت در برابر حالت‌های هیجانی منفی بیان شده است. این سازه که ممکن است در نتیجه فرآیندهای شناختی و یا فیزیکی در فرد ایجاد شود، به صورت حالتی هیجانی است که اغلب با تمایلات عملی برای کاهش اثرهای منفی حاصل از تجربه هیجانی مشخص می‌شود (سیمونز، گاهر^۴، ۲۰۰۵). هم‌چنین، تحمل پریشانی ماهیتی چند بعدی داشته و شامل ابعاد متعددی از جمله: ۱) توانایی تحمل (۲) ارزیابی و ظرفیت پذیرش حالت عاطفی (۳) شیوه تنظیم هیجان به وسیله فرد (۴) مقدار جذب توجه به وسیله هیجان‌های منفی و مقدار سهم آن در به وجود آمدن اختلال در عملکرد، می‌شود (لیرو، زولنسکی و برنشتاین^۵، ۲۰۱۰).

نتایج پژوهش‌ها حاکی از آن است که تحمل پریشانی بر ارزیابی و پیامدهای ناشی از تجربه هیجان‌های منفی تأثیرگذار است، به گونه‌ای که افرادی که در مقایسه با دیگران تحمل پریشانی کم‌تری دارند، واکنشی شدیدتر به استرس نشان می‌

4. Simons & Gaher

5. Leyro, Zvolensky, & Bernstein

6. Keough, Riccardi, Timpano, Mitchell & Schmidt

1. Ekselius & Landvist

2. McCarthy

3. Affect dysregulation

۵؛ جذب (جذب شدن به وسیله هیجانانگیزی): با سؤالات ۲-۴ و ۱۵؛ ارزیابی (برآورد ذهنی پریشانی): با سؤالات ۶-۷-۹-۱۰-۱۱ و ۱۲؛ تنظیم (تنظیم تلاش‌ها برای تسکین پریشانی): با سؤالات ۸-۱۳ و ۱۴ می‌باشد. عبارات این پرسشنامه، بر روی یک مقیاس پنج‌درجه‌ای (۱- کاملاً موافق ۲- اندکی موافق ۳- نه موافق و نه مخالف ۴- اندکی مخالف ۵- کاملاً مخالف) نمره‌گذاری می‌شوند و هر یک از این گزینه‌ها به ترتیب ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ امتیاز دارند. عبارت ۶ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. نمرات بالا در این مقیاس نشان‌گر تحمل پریشانی بالاست (سیمونز و گاهر، ۲۰۰۵). برای به دست آوردن تحمل پریشانی کلی نمره تمام سؤالات با هم جمع می‌شود و برای به دست آوردن نمره هر یک از ابعاد، نمره سؤال‌های هر بعد مطابق آنچه که در بالا ذکر شد با هم جمع می‌شوند. علوی (۱۳۸۸) در پایان‌نامه‌اش از این ابزار بهره گرفته است و آن را بر روی ۴۸ نفر از دانشجویان دانشگاه فردوسی و علوم پزشکی مشهد (۳۱ زن و ۱۷ مرد) اجرا کرده است و گزارش کرده است که کل مقیاس داری پایایی همسانی درونی بالا ($\alpha = 0/71$) و خرده مقیاس‌ها داری پایایی متوسطی (برای تحمل ۰/۵۴، جذب ۰/۴۲، ارزیابی ۰/۵۶، تنظیم ۰/۵۸) هستند (علوی، ۱۳۸۸).

روش اجرای پژوهش. بعد از شناسایی کردن افراد نمونه به نحوی که در بخش نمونه‌گیری گفته شد هدف از اجرای این پژوهش بیان شد و به جنبه رازداری و محرمانه بودن اطلاعات تأکید گردید. پس از حضور اعضای نمونه در محل مناسب و پس از برقراری ارتباط و کاهش حساسیت آزمودنی‌ها راجع به پرسشنامه و دلایل انتخاب آن‌ها در نمونه توضیحات لازم از سوی محقق راجع به نحوه تکمیل پرسشنامه ارائه گردید و آزمودنی‌ها پرسشنامه‌های (تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی) را تکمیل کردند. به آزمودنی‌ها اطمینان خاطر داده شد که پاسخ‌های آنان محرمانه باقی می‌ماند لذا از آن‌ها خواسته شد صادقانه پرسشنامه را تکمیل نمایند. از آزمودنی‌ها خواسته شد اگر در تکمیل پرسشنامه با ابهامی مواجه شدند از پژوهشگر بخواهند توضیح بیشتری

جنسی (سؤالات ۱۶ تا ۲۰)، صمیمیت بدنی (سؤالات ۲۱ تا ۲۵)، صمیمیت معنوی (سؤالات ۲۶ تا ۳۱)، صمیمیت زیباشناختی (سؤالات ۳۲ تا ۳۶)، صمیمیت اجتماعی-تفریحی (سؤالات ۳۷ تا ۴۱) ارزیابی می‌کند. آزمودنی‌ها به شکلی رتبه‌بندی شده، از ۱ به معنای (به هیچ وجه چنین نیازی وجود ندارد) تا ۱۰ به معنای (نیاز بسیار زیادی وجود دارد) به هر نیاز پاسخ می‌دهند. بالاترین نمره در هر بعد ۵۰ و در بعد صمیمیت معنوی ۶۰ می‌باشد. در پرسشنامه صمیمیت باگارووزی (۲۰۰۱) طیف پاسخگویی آن در هر سؤال از عدد ۱ تا ۱۰ مشخص گردیده است. حاصل جمع امتیازات هر بعد (به جز بعد صمیمیت عاطفی) نمره‌ای از ۵ تا ۵۰ است. در بعد صمیمیت عاطفی این نمره از ۶ تا ۶۰ است. نمرات بالاتر در یک بعد نشان دهنده نیاز بیشتر پاسخ دهنده به آن بعد از صمیمیت از طرف همسر خود می‌باشد و برعکس. در ایران اعتمادی (۱۳۸۴)، پایایی کل این پرسشنامه را ۹۴ درصد و روایی محتوایی را ۵۸ درصد محاسبه کرده است. آلفای کرونباخ پرسشنامه برای خرده مقیاس‌های صمیمیت عاطفی، روان‌شناختی، عقلانی، جسمی، جنسی، معنوی، زیباشناختی، تفریحی-اجتماعی و صمیمیت کلی به ترتیب برابر با ۰/۷۵، ۰/۷۰، ۰/۷۲، ۰/۷۸، ۰/۷۰، ۰/۷۱، ۰/۷۳، ۰/۷۰ و ۰/۷۱ محاسبه شد. در پژوهشی هوشمند (۱۳۹۱) جهت روایی پرسشنامه به تأیید دو تن از اساتید دانشگاهی رسید و سپس پرسشنامه در نمونه آماری توزیع شد. همچنین پایایی پرسشنامه یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه‌گیر آلفای کرونباخ محاسبه شد. ضریب آلفای کرونباخ برای بعد صمیمیت عاطفی ۰/۷۱، صمیمیت روان‌شناختی ۰/۶۵، صمیمیت عقلانی ۰/۵۸، صمیمیت جنسی ۰/۷۳، صمیمیت بدنی ۰/۴۸، صمیمیت معنوی ۰/۷۰، صمیمیت زیباشناختی ۰/۷۶ و صمیمیت اجتماعی-تفریحی ۰/۶۶ به دست آمد.

۲. پرسشنامه تحمل پریشانی. پرسشنامه تحمل پریشانی سیمونز و گاهر یک شاخص خودسنجی تحمل پریشانی هیجانی است که توسط سیمونز و گاهر در سال ۲۰۰۵ ساخته شد. این مقیاس دارای ۱۵ ماده و چهار خرده مقیاس به نام‌های: تحمل (تحمل پریشانی هیجانی): با سؤالات ۱-۳ و

بدهد. در نهایت به منظور تحلیل داده‌های جمع آوری شده از نرم افزار آماری Spss22 استفاده شد.

میانگین و انحراف استاندارد زنان شاغل برابر با ۳۲/۸۴۱۱ و زنان خانه‌دار برابر با ۳۱/۷۴ (۲/۸۷) بود. در ادامه نتایج شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه مشخص شده است.

یافته‌ها

در جداول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار

متغیرها	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار
تحمل پریشانی	شاغل	۷۰	۳۸/۴۱	۵/۱۳
	خانه‌دار	۷۰	۳۱/۴۱	۴/۹۹
مؤلفه تحمل	شاغل	۷۰	۸/۷۰	۲/۲۱
	خانه‌دار	۷۰	۵/۹۷	۲/۳۱
مؤلفه جذب	شاغل	۷۰	۶/۱۲	۲/۴۳
	خانه‌دار	۷۰	۵/۶۱	۲/۵۴
مؤلفه ارزیابی	شاغل	۷۰	۱۶/۲۴	۳/۷۰
	خانه‌دار	۷۰	۱۳/۶۸	۳/۳۳
مؤلفه تنظیم	شاغل	۷۰	۷/۳۴	۲/۰۹
	خانه‌دار	۷۰	۶/۱۴	۲/۱۲
صمیمیت جنسی	شاغل	۷۰	۳۰/۵۱	۸/۰۴
	خانه‌دار	۷۰	۳۴/۴۴	۷/۴۹

می‌شود میانگین تمامی مؤلفه‌های تحمل پریشانی (تحمل، جذب، ارزیابی، تنظیم) زنان شاغل از زنان خانه‌دار بیشتر است.

همان‌طور که در جدول ۱ به طور مشهودی مشاهده می‌شود میانگین تحمل پریشانی زنان خانه‌دار از زنان شاغل کمتر است و میانگین صمیمیت جنسی زنان خانه‌دار از زنان شاغل بیشتر است. همان‌طور که در جدول فوق به طور مشهودی مشاهده

جدول ۲ نتایج تحلیل واریانس یک‌راهه تفاوت گروه‌ها در تحمل پریشانی

تفاوت گروه‌ها در سبک تحمل پریشانی	منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری	اندازه اثر
تفاوت گروه‌ها در پریشانی	بین گروهی	۱۷۱۵/۰۰	۱	۱۷۱۵/۰۰	۶۶/۸۱	۰/۰۰۰	۰/۳۲۶
	درون گروهی	۳۵۴۱/۹۷	۱۳۸	۲۵/۶۶	-	-	-
	کل	۵۲۵۶/۹۷	۱۳۹	-	-	-	-
تفاوت گروه‌ها در صمیمیت جنسی	بین گروهی	۵۴۰/۱۷	۱	۵۴۰/۱۷	۸/۹۴	۰/۰۰۳	۰/۰۶۰
	درون گروهی	۸۳۳۴/۷۵	۱۳۸	۶۰/۳۹	-	-	-
	کل	۸۸۷۴/۹۳	۱۳۹	-	-	-	-

زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری را در صمیمیت جنسی نشان داد ($F= ۸/۹۴$, $P < ۰/۰۱$). لذا با توجه به جدول اطلاعات توصیفی میانگین صمیمیت جنسی زنان خانه‌دار از زنان شاغل بیشتر است.

با توجه به نتایج جدول فوق، مقایسه دو گروه زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری را در تحمل پریشانی نشان داد ($F= ۶۶/۸۱$, $P < ۰/۰۱$). لذا با توجه به جدول اطلاعات توصیفی میانگین تحمل پریشانی زنان خانه‌دار از زنان شاغل کمتر است. با توجه به نتایج جدول فوق، مقایسه دو گروه

جدول ۳. تحلیل مانووا مقایسه مؤلفه‌های تحمل پریشانی در زنان شاغل و خانه‌دار

منبع پراکندگی	مؤلفه‌های تحمل پریشانی	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	p	مجذور اتا
گروه	تحمل	۲۶۰/۵۷	۱	۲۶۰/۵۷	۵۰/۷۴	۰/۰۰۰	۰/۲۶۹
	جذب	۹/۲۵	۱	۹/۲۵	۱/۴۸	۰/۲۲۵	۰/۰۱۱
	ارزیابی	۲۲۸/۸۶	۱	۲۲۸/۸۶	۱۸/۴۰	۰/۰۰۰	۰/۱۱۸
	تنظیم	۵۰/۴۰	۱	۵۰/۴۰	۱۱/۲۸	۰/۰۰۰۱	۰/۰۷۶
خطا	تحمل	۷۰۸/۶۴	۱۳۸	۵/۱۳			
	جذب	۸۵۸/۴۲	۱۳۸	۶/۲۲			
	ارزیابی	۱۷۱۵/۹۵	۱۳۸	۱۲/۳۴			
	تنظیم	۶۱۶/۳۴	۱۳۸	۴/۴۶			
کل تصحیح شده	تحمل	۹۶۹/۲۲	۱۳۹				
	جذب	۸۶۷/۶۸	۱۳۹				
	ارزیابی	۱۹۴۴/۸۲	۱۳۹				
	تنظیم	۶۶۶/۷۴	۱۳۹				

نتایج نشان داد که بین دو گروه زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری در تحمل پریشانی وجود دارد. همچنین می‌توان نتیجه گرفت که میانگین تحمل پریشانی زنان خانه‌دار از زنان شاغل کمتر است. این نتایج با یافته‌های پژوهش گومز و فیشر (۲۰۰۳)؛ کربی (۲۰۰۷)؛ مارتینز و همکاران (۲۰۱۴)؛ سوری (۱۳۹۴) و محمدی خوازنی (۱۳۹۷) هماهنگ و همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که تحمل پریشانی به حالتی گفته می‌شود که افراد بتوانند هیجانات منفی خود را درک کرده و در برابر آن‌ها تاب بیاورند. در زندگی روزانه هر یک از افراد، استرس و پریشانی‌های مختلفی تجربه می‌شود. آشفستگی و در پی آن استرس، واکنش بدن در برابر شرایط نابسامان محیطی است ولی همیشه یک واکنش منفی نیست. مقدار کم استرس نه تنها زیان‌بار نیست بلکه می‌تواند مفید هم

نتایج حاصل از این آزمون [$F=۲۲/۵۸$, $p < ۰/۰۰۱$]، $F=۲۲/۵۸$, $p < ۰/۰۰۱$] حاکی از این است که حداقل بین یکی از مؤلفه‌های تحمل پریشانی در زنان شاغل و خانه‌دار ($p < ۰/۰۱$) تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نتایج تحلیل چندمتغیره در جدول فوق بیانگر آن است که بین مؤلفه‌های تحمل، ارزیابی و تنظیم در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معنی‌داری وجود دارد و میزان این تفاوت بنا به ستون مجذور اتا به ترتیب برابر با ۲۷، ۱۲، ۸ درصد می‌باشد. همچنین می‌توان نتیجه گرفت که میانگین مؤلفه‌های تحمل، ارزیابی و تنظیم زنان شاغل از زنان خانه‌دار بیشتر است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر عبارت بود از تحمل پریشانی و صمیمیت جنسی در زنان شاغل و خانه‌دار شهر شیراز بود.

یکدیگر، نیاز به تماس بدنی، آمیزش جنسی و اموری است که موجب تحریک و رضایت جنسی می‌شود. رابطه جنسی مهم‌ترین منبع در کسب لذت، آرامش و صمیمیت است. حال اگر زن و شوهر در این مقوله بتوانند برای همدیگر ایجاد لذت و آرامش کنند و به صمیمیت جنسی متقابل دست یابند در کیفیت زندگی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. همچنین میتوان اظهار داشت اگر چه زنان شاغل نسبت به زنان خانه‌دار به دلیل اشتغال در خارج از خانه از رضایت کمتری برخوردارند ولی با این حال نمی‌توان اثرات مشکلات و دشواری‌های کار کردن در محیط منزل و خارج از آن را برای زنان شاغل نادیده گرفت. بی‌شک، انجام فعالیت در منزل و امکان استراحت در فواصل زمانی که کارهای منزل روال منطقی خود را به دست می‌آورد، آسان‌تر از رسیدگی و اداره‌ی دو محیط جدا از یکدیگر است (عسکری و همکاران، ۱۳۹۰). در این شرایط، فشار کاری زنان شاغل مضاعف شده و بالطبع زمان و انرژی لازم برای رسیدگی به امور شخصی و جنسی را در آن‌ها کاهش می‌دهد. از طرفی، احتمال دارد که شاغل بودن زنان و روابط اجتماعی آن‌ها به همراه احتمال بالای دسترسی آن‌ها به آگاهی‌های مرتبط با اطلاعات، دانش و آگاهی جنسی و مسائل جنسی از جمله جنبه‌های فیزیولوژیکی، عملکرد و رفتار جنسی فردی و بین فردی، روابط جنسی، نگرش و باوری را در آن‌ها پدید آورده باشد که رفتار جنسی آن‌ها را در مقایسه با آن شرایط ایده آل فرض شده، راضی‌کننده ارزیابی نمی‌کنند (دهداری و همکاران، ۱۳۹۴).

همچنین نتایج نشان داد که حداقل بین یکی از مؤلفه‌های تحمل پریشانی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل چندمتغیره بیانگر آن است که بین مؤلفه‌های تحمل، ارزیابی و تنظیم در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همچنین میتوان نتیجه گرفت که میانگین مؤلفه‌های تحمل، ارزیابی و تنظیم زنان شاغل از زنان خانه‌دار بیشتر است. این نتایج با یافته‌های پژوهش گومز و فیشر (۲۰۰۳)؛ کربی (۲۰۰۷)؛ مارتینز و همکاران (۲۰۱۴)؛ سوری (۱۳۹۴) و پژوهش محمدی خوازنی (۱۳۹۷) هماهنگ و همسو است. در تبیین این یافته میتوان گفت که توانایی

باشد و به زندگی جذابیت و تحرک بخشد. در صورتی که این استرس از حد مجاز فراتر رود، شرایط بحرانی به وجود می‌آید و به زندگی فردی و اجتماعی افراد آسیب می‌زند و آن‌ها را دچار پریشانی می‌نماید. استرس فرصت تلاش و رویارویی با خطر را در زندگی برای افراد فراهم می‌نماید (سوری، ۱۳۹۴). برخورد با موقعیت ایجاد کننده‌ی پریشانی و مخصوصاً میزان تحمل آن در افراد یکسان نیست. زنان شاغل نسبت به زنان خانه‌دار به دلیل اشتغال در خارج از خانه به دلیل افزایش ساعات کار، تعارض شغل و خانواده، وظایف شغلی و خانوادگی با مسائل و مشکلات استرس‌زای بیشتری مواجه می‌گردند که با توجه به اجتناب‌ناپذیر بودن برخی از عوامل استرس‌زا در محیط خانواده و کاری زنان شاغل، موجب شناخت بیشتر آن‌ها از عوامل استرس‌زا، ادراک صحیح از استرس، تعدیل و اصلاح نحوه تعاملشان با موقعیت‌های استرس‌زا و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای مثبت در آن‌ها می‌شود (محمدی خوازنی، ۱۳۹۷)؛ بنابراین در موقعیت‌های استرس‌زا ارزیابی واقع‌بینانه‌تری داشته و روش‌های مقابله‌ای ناکارآمد در این موقعیت‌ها را با روش‌های مقابله‌ای مؤثر و کارآمد جایگزین می‌نمایند. پرواضح است آن‌ها قادر هستند هیجانات منفی خود را درک کرده و سطوح استرس و اضطراب خود را تا حد زیادی مدیریت و کنترل کنند و در مواجهه با استرس‌ها و پریشانی‌ها از تحمل بیشتری برخوردار باشند (کربی، ۲۰۰۷).

ادامه نتایج این پژوهش نشان داد که بین دو گروه زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری در صمیمیت جنسی وجود دارد. همچنین می‌توان نتیجه گرفت که میانگین صمیمیت جنسی زنان خانه‌دار از زنان شاغل بیشتر است. این نتایج با یافته‌های پژوهش باگاروزی (۲۰۰۱)؛ گائو (۲۰۰۱)؛ وستایمر و همکاران (۲۰۰۵)؛ الکساندر و همکاران (۲۰۰۸)؛ فلوریان و همکاران (۲۰۱۷)؛ هیمن و همکاران (۲۰۱۷)؛ ازگلی و همکاران (۱۳۸۸)؛ عسکری و همکاران (۱۳۹۰)؛ مهدی زادگان و همکاران (۱۳۹۴) و دهداری و همکاران (۱۳۹۴) هماهنگ و همسو است. در تبیین این یافته میتوان گفت که صمیمیت جنسی شامل در میان گذاشتن تجارب عاشقانه با

نمره بالاتری در تحمل پریشانی برخوردارند در مقابله با رویدادهای استرس‌زای زندگی موفق عمل می‌کنند و با توانمندی که دارند رویدادهای استرس‌زای زندگی و شغلی را به گونه‌ای تفسیر می‌کنند که برایشان قابل تحمل باشد. توانایی در کسب تحمل پریشانی بالا در برابر مشکلات، به زنان شاغل کمک می‌کند تا از عهده مشکلاتشان به خوبی برآیند. به این معنا که در بستری سالم و مثبت، بسیاری از مشکلات کوچک به خودی خود برطرف می‌شوند و به رویدادهای ناگوار و استرس‌زا نیز به عنوان یک مسئله نگاه می‌شود (مارتینز و همکاران، ۲۰۱۴). پژوهش حاضر محدود به جامعه تمامی زنان شاغل و خانه‌دار شهرستان شیراز بود، لذا محدودیت‌هایی را در زمینه تعمیم یافته‌ها، تفسیرها و اسنادهای علت شناختی متغیرهای مورد بررسی مطرح می‌کند که باید در نظر گرفته شود. از جمله محدودیت‌های دیگر این پژوهش این بود که تنها بر روی زنان انجام شده است؛ همچنین یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش کنترل ناکافی بر متغیرهای مداخله‌گری همچون ویژگی‌های فردی و روان‌شناختی افراد بود که می‌تواند نگرش افراد را متأثر کند. با توجه به نتایج این پژوهش که نشان می‌دهد شاغل بودن زنان سبب افزایش تحمل پریشانی می‌شود، فراهم کردن زمینه تحصیل و اشتغال هرچه بیشتر زنان در جامعه از سوی دولت ضروری به نظر می‌رسد و دولت می‌تواند از طریق ایجاد اشتغال نیمه‌وقت برای زنان در این زمینه گام‌های اساسی بردارد. همچنین با توجه به نتایج حاصل از پژوهش پیشنهاد می‌شود جلسات و کارگاه‌های آموزشی از طرف مسئولان در مورد آموزش تحمل پریشانی و مهارت‌های لازم جهت افزایش صمیمیت جنسی برای خانواده‌ها برگزار گردد. به نظر می‌رسد در همین زمینه، انجام دادن پژوهش‌هایی در مناطق مختلف کشور و به ویژه با در نظر گرفتن تفاوت‌های فرهنگی، می‌تواند امکان مقایسه در سطحی وسیع‌تر را فراهم آورد.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به محرمانه

رفتاری در مداومت در مقابل حالات پریشانی درونی که توسط برخی موقعیت‌های استرس‌زا تحریک می‌شود، میزان تحمل پریشانی افراد را نشان می‌دهد. در تبیین بُعد تحمل (تحمل پریشانی هیجانی) و ارزیابی (برآورد ذهنی پریشانی) میتوان بیان کرد افراد با سطوح بالاتر تحمل و ارزیابی پریشانی، ممکن است بیشتر قادر باشند که به پریشانی و شرایط برانگیزاننده‌ی پریشانی پاسخ انطباقی دهند. همچنین آن‌ها انعطاف‌پذیر بوده و مطابق تغییرات محیط خود را وفق می‌دهند و بعد از برطرف شدن عوامل فشارزا به سرعت به حالت بهبود باز می‌گردند (گومز و فیشر، ۲۰۰۳). در واقع افراد دارای تحمل پریشانی بالا رویدادهای منفی و ناخوشایند را به صورت انعطاف‌پذیرتر و واقع‌بینانه‌تر در نظر می‌گیرند و مشکلات را اغلب موقتی و محدود می‌دانند و از شیوه‌های مقابله‌ای مفیدتر نیز سود می‌جویند. این ظرفیت انسان می‌تواند باعث شود تا او پیروزمندانه از رویدادهای ناگوار بگذرد و علیرغم قرار گرفتن در معرض تنش‌های شدید، شایستگی اجتماعی و شغلی او ارتقا یابد. همچنین در تبیین بُعد تنظیم (تنظیم تلاش‌ها برای تسکین پریشانی) میتوان چنین بیان نمود که تحمل پریشانی ممکن است بر تعدادی از فرآیندهای مربوط به خودتنظیمی شامل توجه، ارزیابی‌های شناختی وضعیت‌های هیجانی یا جسمانی پریشان‌کننده اثر بگذارد یا تحت تأثیر آن‌ها قرار بگیرند (سوری، ۱۳۹۴). افراد دارای سطح بالای تحمل پریشانی در مواجهه با استرس بیشتر تلاش می‌کنند و اغلب رفتارهای اجتنابی از خود نشان نمی‌دهند و ابراز هیجانات و عواطف خود را محدود نمی‌کنند و از وجود آن احساس شرم و آشفتنگی نمی‌کنند، آن‌ها هیجانات ناخوشایند را قابل تحمل می‌دانند و می‌توانند به آشفتنگی‌ها و پریشانی‌شان رسیدگی نمایند، آن‌ها در لحظه زندگی می‌کنند، خوش‌بین هستند و دارای مهارت‌های خودتسکین‌دهی و پرت کردن حواس می‌باشند (گومز و مک‌لارن، ۲۰۰۶). پرواضح است برخوردار بودن زنان شاغل از این ظرفیت‌ها می‌تواند باعث شود تا آن‌ها پیروزمندانه از رویدادهای ناگوار بگذرند و علیرغم قرار گرفتن در معرض تنش‌های شدید، شایستگی اجتماعی و شغلی آن‌ها ارتقا یابد. زنان شاغل که از

زنان شاغل و خانه‌دار. نشریه اندیشه و رفتار روان‌شناسی کاربردی، ۶(۴)، ۵۳-۶۰.
ساروخانی، باقر. (۱۳۹۳). مقدم‌های بر جامعه‌شناسی خانواده. تهران: سروش.

مهدی زادگان، ایران، شریفی رنایی، زینب. (۱۳۹۴). مقایسه رضایت جنسی، تعهد زناشویی، صمیمیت زناشویی و تصویر بدن در زنان متأهل شاغل و خانه‌دار. فصلنامه زن و مطالعات خانواده، ۸(۲۹)، ۱۳۵-۱۵۰.

Bagarozzi, D.A. (2001). Enhancing intimacy in marriage. Banner Roulade. Tylor and Frances group. USA.

Bagarozzi, DA. (2014). Enhancing intimacy in marriage: a clinician's guide: Routledge; 2014. Jan 27.

Eryilmaz A, Atak H. (2011). Investigation of Starting Romantic Intimacy in Emerging Adulthood in Terms of Self-Esteem, Gender and Gender Roles. Educational Sciences: Theory and Practice, 11(2), 595-600.

Florian, V., Harsh burger, F., & Mikolliner, M. (2017). Strivings for romantic intimacy following partner complain or partner criticism: A terror management perspective. Journal of marital and family therapy, 22 (1), 103-719.

Gao, G. (2001). Intimacy, passion and commitment in Chinese and US American romantic relationships. International Journal of Inter cultural relations, 25(3). 329-342.

Gomez, R., & McLaren, S. (2006). The association of avoidance coping style, and perceived mother and father support with anxiety/depression among late adolescents: applicability of resiliency models. Personality and Individuals Differences, 40(1), 1165-1176.

Gomez, R., Fisher, J. W. (2003). Domains of spiritual well-being and development and validation of the Spiritual Well-Being Questionnaire. Personality and Individual Differences, 35(1), 1975-1991.

Haning RV, O'Keefe SL, Randall EJ, Kommor MJ, Baker E, Wilson R. Intimacy, orgasm likelihood, and conflict predict sexual satisfaction in heterosexual male and female respondents. J Sex Marital Ther. 2007;33(2):93-113.

Heiman, J.R., Long, J.S., Smith, S.N., Fisher, W.A., Sand, M.S., & Rosen, R.C. (2011). Sexual satisfaction and relationship happiness in midlife and older couples in five countries. Arch Sex Behav. 40(4):741- 53

بودن فرایند نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش و انصراف از تکمیل پرسشنامه‌ها مختار بودند.

سپاسگزاری

از همه زنان شاغل و خانه‌دار شرکت‌کننده در پژوهش که ما را در اجرای این پژوهش یاری کردند تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

ازگلی، گیتی،، بختیاری، مریم،، علوی مجد، حمید،، متولی، رؤیا. (۱۳۸۸). رضایتمندی از زندگی زناشویی و صمیمیت زوجین در زنان باردار شاغل و غیر شاغل شهر اردبیل. مجله علمی پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل، ۹(۴)، ۳۱۵-۳۲۴.

اسماعیل بیگی، زهره،، غلامرضایی، حمیدرضا. (۱۳۹۷). معجزه صمیمیت. چاپ بیست و نهم. تهران: نسل نواندیش.

اعتمادی، عذرا. (۱۳۸۴). افزایش صمیمیت زناشویی. فصلنامه تازه‌های روان‌درمانی. ۱۳(۴۹)، ۴۲-۲۱.

اوحدی، بهنام. (۱۳۹۴). تمایلات و رفتارهای جنسی انسان. چاپ هشتم. اصفهان: انتشارات صادق هدایت.

دهداری، فاطمه،، قادری، زهرا. (۱۳۹۴). مقایسه مؤلفه‌های عشق در زنان شاغل و خانه‌دار شهر شیراز. همایش ملی روانشناسی و مدیریت آسیب‌های اجتماعی، چابهار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چابهار.

سوری، عاطفه. (۱۳۹۴). مقایسه میزان تحمل پریشانی و رفتارهای کنترل‌گرایانه زوجین در کارکنان طرح اقماری با کارکنان ساکن شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه مرودشت. دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.

عسکری، پرویز،، پاشا، غلامرضا،، آذرکیش، مریم. (۱۳۹۰). مقایسه تعهد زناشویی، رضایت جنسی و رضایت از زندگی

- Karbay, J.S. (2005). An investigation of unmet intimacy needs in marital relationships. *Journal of Marital and Family therapy*, 31, 313- 325.
- Keough, M. E. Riccardi, C. J. Timpano, K. R. Mitchell, M. A. & Schmidt, N. B. (2010). Anxiety symptomatology: The association with distress tolerance and anxiety sensitivity. *Behavior Therapy*, 41(4), 567-574.
- Lewis, C.S. Griffing, S. Chu, M. Jospiter, T. Sage, R.E. Madry, I. & Primm, B.J.(2009). Coping and violence exposure as predictors of psychological functioning in domestic violence survivors. *Journal of Violence Against Women*, 12, 340-353.
- Leyro, T. M. Zvolensky, M. J. & Bernstein, A. (2010). Distress tolerance and psychopathological symptoms and disorders: a review of the empirical literature among adults. *Psychological bulletin*, 136(4), 576.
- Martinez, B. B., & Custodio, R. P. (2014). Relationship between mental health and spiritual wellbeing among hemodialysis patients: a correlation study. *Sao Paulo Medical Journal*, 132(1), 23-27.
- McCarthy, B. (1991). Marital sex as it ought to be. *Journal of Family Psychology*, 14, 1-22.
- Pascoal PM, Narciso IdSB, Pereira NM. (2014). What is sexual satisfaction? Thematic analysis of lay people's definitions. *J Sex Res*. 2014; 51(1):22-30.
- Simons, J. S. & Gaher, R. M. (2005). The Distress Tolerance Scale: Development and validation of a self-report measure. *Motivation and Emotion*, 29(2), 83-102.
- Volgston, H., Venberg, S., Ekselius, A., & Landvist, O. (2010). Sundstom poemea. Risk factor for psychotic disorder infertile women and men undergoing in vitro fertilization treatment. *Fertile sterile*, 93(4): 1088, 1-99.
- Waring, E. (2008). Dimensions of intimacy in marriage. *Psychiatry*, 44, 169-175.
- Valiant GE, (2009). Natural history of mal psychological health. Xii., a factory five year study of predictor of successful aging at age 65. *American Journal of psychiatry*, 147: 31-37.